

Het Nederlandse
onderwijsstelsel
Zo zit het in elkaar

Welke leerroute
past bij jou?

MIDDELBAAR BEROEPS
ONDERWIJS

HOGER
ONDERWIJS

WETEN-
SCHAPPELIJK
ONDERWIJS

**HOGER BEROEPS-
ONDERWIJS**
(3 TOT 4 JAAR
BACHELOR)

(3 JAAR
BACHELOR
PLUS 1 TOT 2
JAAR MASTER)

Na het vwo: kun
je aan het werk, of
doorstromen naar een
universiteit of een
HBO-opleiding.

Na de havo: kun
je aan het werk,
of doorstromen
naar een hogere
beroepsopleiding
(HBO), naar het
MBO of naar vwo 5.

VWO
(6 JAAR)

Je krijgt theorievakken
op het hoogste niveau
en leert zelfstandig
werken en dingen
uitzoeken.

Je kiest uit atheneum
of gymnasium. Op
het gymnasium leer je
twee talen extra: Grieks
en Latijn.

HAVO
(5 JAAR)

Je krijgt alleen
theorievakken en gaat
al veel zelfstandig
werken.

MIDDENKADEROPLEIDING
(NIVEAU 4)

(3 TOT 4 JAAR)

Na vmbo-gl: stroom je
door naar het middelbaar
beroeps onderwijs (MBO)
niveau 3 of 4, of naar havo 4.

Na vmbo-tl:
stroom je door naar
het middelbaar
beroeps onderwijs (MBO)
niveau 3 of 4,
of naar havo 4.

SPECIALISTEN-
OPLEIDING

(1 JAAR)

VAK-
OPLEIDING
(NIVEAU 3)

(3 JAAR)

Na vmbo-kader:
stroom je door naar het
middelbaar beroeps onderwijs
(MBO) niveau 3 of 4.

BASISBEROEPS-
OPLEIDING
(NIVEAU 2)

(2 JAAR)

Na vmbo-basis:
stroom je door naar een
basisberoepsopleiding op het
middelbaar beroeps onderwijs
(MBO) niveau 2.

ASSISTENT
OPLEIDING

(1 JAAR)

Na het praktijkonderwijs:
ga je werken of kun je
doorstromen naar het
middelbaar beroeps onderwijs
(MBO) niveau 1 of 2.

VMBO (4 JAAR)

Na twee jaar vmbo kun je kiezen uit tien profielen,
met profielvakken en keuzevakken. Bekijk het
flmpje hierover op www.nieuwvmbo.nl.

**VMBO
BASISBEROEPS-
GERICHTE LEERWEG**

Je krijgt 12 uur per week
praktijkles, maar ook
theorievakken. Je wordt
klaargestoomd voor een
mbo-opleiding niveau 2.

**VMBO
KADERBEROEPS-
GERICHTE LEERWEG**

Je krijgt 12 uur per week
praktijkles en daarnaast
theorievakken. Je wordt
voorbereid op een mbo-
opleiding niveau 3 of 4.

**VMBO
GEMENGDE
LEERWEG**

Je krijgt 4 uur per week
praktijkles en één
theorievak minder dan in de
theoretische leerweg.

**VMBO
THEORETISCHE
LEERWEG**

Je krijgt meestal alleen
algemeen vormende
theorievakken.
Soms heet dit mavo.

Vmbo-scholen bieden leerwegondersteunend onderwijs
(lwoo) voor leerlingen die extra hulp nodig hebben om hun
vmbo-diploma te halen. De school beslist welke leerlingen
hiervoor in aanmerking komen.

NAAR DE BRUGKLAS

Omdat het bij veel kinderen niet meteen duidelijk is welk niveau ze aankunnen, hebben
veel scholen een dakpanbrugklas. Dan zitten kinderen van verschillende schoolniveaus
door elkaar. Bijvoorbeeld: een brugklas voor vmbo-tl en havo. Zo'n brugperiode duurt
een jaar, soms twee of drie jaar. In die tijd wordt duidelijk welk niveau bij je past.

VOORTGEZET ONDERWIJS

**PRAKTIJK-
ONDERWIJS**
(4 OF 5 JAAR).

Praktijkgericht onderwijs,
waarna je meteen
aan de slag kunt.
Je leert in kleine
groepjes ook vaardigheden
om zelfstandig te kunnen
wonen.

BASISONDERWIJS